

Formatie 2018 Financiën

Weerstandvermogen

In deze notitie staan scenario's met mogelijke effecten als gevolg van mogelijk verlagen ratio weerstandsvermogen.

Investeringsruimte en structureel effect:

Conform onze financiële verordening hanteert de gemeente Helmond momenteel een ratio weerstandsvermogen van minimaal 1,5 en maximaal 2,0. De meest recente berekening bedraagt 1,69 en deze is opgenomen in de begroting 2018. De benodigde weerstandcapaciteit (= de risico's die de gemeente loopt) bedraagt 43,6 miljoen.

Onderstaande tabel laat voor de verschillende ratio's zien met welk bedrag de algemene reserve verlaagd kan worden:

	Benodigde weerstandcapaciteit	Ruimte
Ratio 1,69	€ 73,7 miljoen	0
Ratio 1,60	€ 69,8 miljoen	€ 3,9 miljoen
Ratio 1,50	€ 65,4 miljoen	€ 8,3 miljoen

De ruimte die hierdoor ontstaat kan ingezet worden als investeringsruimte. Elke verlaging van de ratio met 0,1 leidt tot een extra ruimte van € 4,4 miljoen. Bij een ratio van 1,5 bedraagt de extra investeringsruimte € 8,3 miljoen.

Het structurele effect hiervan is dat om investeringen tot dit bedrag te kunnen doen, externe financiering aangetrokken moet worden, wat tot extra rentelasten leidt. Uitgaande van een externe rente van 2% en een investering van € 8,3 miljoen bedragen de extra (structurele) lasten € 166.000.

Benchmark vergelijkbare gemeenten:

De benchmark is uitgevoegd onder de B5, G4 en een 8-tal qua grootte vergelijkbare gemeenten als Helmond (tot 125.000 inwoners).

Uit de benchmark blijkt dat er veel verschillen zijn tussen gemeenten. Er zijn gemeenten die bijv. een percentage van het begrotingstotaal gebruiken of een percentage van de algemene uitkering of algemene reserve. De meeste gemeenten gebruiken een ratio van minimaal 1, waarbij een ratio tussen 1 en 1,4 het meeste voorkomt.

Tabellen benchmark weerstandsvermogen:

B5:

Benchmark B5	Ratio weerstandsvermogen
Helmond	>1,5 en < 2
Eindhoven	10% van het begrotingstotaal
Breda	minimaal 1
Tilburg	geen waarde: alleen koppeling risicomatrix een beschikbaar weerstandsvermogen
Den Bosch	15% van de algemene uitkering

G4:

Benchmark G4	Ratio weerstandsvermogen
Amsterdam	>1 en < 1,4
Den Haag	95% van de algemene reserve
Utrecht	> 1
Rotterdam	>1 en < 1,4

Benchmark vergelijkbare gemeenten	Ratio weerstandsvermogen
Venlo	> 1
Heerlen	> 0,8 en < 1,2
Delft	> 1
Emmen	via matrix; > 1 = voldoende
Alkmaar	> 1 en 1,4
Maastricht	> 1
Leiden	> 1
Hengelo	>1 en < 1,4

Kwijtschelding belastingen

Ten aanzien van de kwijtschelding staat er voor gemeenten een aantal beleidskeuzes open, zoals de belastingsoorten waar kwijtschelding voor mogelijk is en de regels voor berekening kosten van bestaan en bepaling van het percentage van de normuitkering (max. 100%). De gemeente Helmond zit qua beleidskeuzes op het maximum van de mogelijkheden.

De mogelijkheden om de regels voor het verlenen van kwijtschelding te verruimen zijn beperkt. Hooguit kan er nog een kleinere belasting zoals de hondenbelasting in meegenomen worden, of de meerkosten voor grotere afvalbakken in de kwijtschelding worden betrokken. De impact van beide keuzes zijn beperkt en bij de afvalheffing ontmoedigt het afvalscheiding.

Wachten op verruiming vanuit de Rijksoverheid van de vermogensgrens kan wel enig perspectief bieden, maar is maar zeer beperkt beïnvloedbaar. Hiervoor zouden naar schatting zo'n 200 huishoudens in aanmerking kunnen komen.

In enkele gemeenten in het land wordt een alternatief gehanteerd dat meer vrijheid biedt. Hier wordt een vorm van tegemoetkoming in het kader van het armoedebeleid toegekend voor de Afvalstoffen- en Rioolheffing. Dit zou tot maximaal een verdubbeling van het aantal huishoudens dat in aanmerking komt kunnen leiden. De kosten daarvan kunnen oplopen tot maximaal € 1,5 mln. Het betekent wel een drastische wijziging van het beleid, die met veel kosten gepaard kan gaan. Hiervoor zal een breed draagvlak nodig zijn.